

Tillgänglighet är svårt – men de får det att Funka

Tillgänglighet är svårt! Men Funka har nyligen varit med och tagit fram en ny europeisk standard för krav på tillgänglighet i offentlig upphandling.

– Det ska bli mycket spännande att se vad som händer på marknaden när den implementeras i svensk lag 2016, säger Susanna Laurin, VD på Funka.

Funka är ett privat företag startades som ett projekt inom handikappre- relsen och idag är marknadsledande inom området tillgänglighet med 80 procent av Sveriges myndigheter som kunder. Tidigare i år medverkade företaget för första gången på Upphandlingsdagarna och mötte fin respons från besökarna.

Unik kvalitetskontroll

Trots att de numera är ett privatägt bolag har de kvar den nära relationen till handikappre- relsen, vilket innebär en unik kvalitetskontroll som ofta resulterar i olika forskningsprojekt, hävdar man.

Kontoren finns i Stockholm, Oslo och Madrid och kunderna finns över hela världen. Funka arbetar med tillgänglighet vad gäller information i alla tänkbara format, digitala gränssnitt och automater. Företaget har även en verksamhetsdel som fokuserar på tillgänglighet i byggd miljö och bemo- tandefrågor.

Företaget har gått igenom mer än 1000 sajter i Sverige och utomlands och sett det mesta: från rena katastrofer till mycket väl- byggda sajter. Många av dem som företaget testat har sedan tagit stora eller små steg mot ökad tillgänglighet.

Förutom offentlig sektor finns kunderna även inom bank och finans, e-handel, media, hotell och hälsoområdet. Dessutom jobbar man med ideella organisationer, föreningar och handikappförbund.

Offentliga Affärer ställde ett antal frågor till Susanna Laurin, VD på Funka.

Ni startade nyligen ett projekt för att se hur ni kan använda LOU för att ställa krav på tillgänglighet. Vad är bakgrunden till detta och hur långt har ni kommit?

– Det är huvudsakligen två skäl till att vi gör detta. För det första att våra kunder berättar om hur svårt de tycker det är att

upphandla tillgänglighet; de kommer till oss för att få råd men om vi ger råd diskvalificerar vi oss samtidigt till att delta i upphandlingen. För det andra att de förfrågningsunderlag vi själva svarar på ofta är undermåliga.

”Ännu värre blir det ju om upphandlaren TROR att kraven är uppfyllda, fast de inte är det.

– Det verkar som om många använder LOU på ett sätt som det inte var meningen, exempelvis genom att bara bedöma pris och helt strunta i kvalitet. Det kanske funkar om man köper kopieringspapper, men inte när man köper konsulttjänster. Framförallt är det bristen på kompetens vad gäller hur man ska ställa och följa upp krav som vi kommer att sikta in oss på. Projektet har inte startat ännu.

Ni har märkt brister i leverantörernas uppfyllelse av krav på tillgänglighet i produktion av webbsidor, m.m. På vilket sätt drabbar det de aktuella grupperna?

– Det drabbar slutanvändare genom att de riskerar att antingen helt utestängas från viss information och vissa tjänster om de inte är tillgängliga. Beroende på typ av bristande uppfyllelse kan det drabba blinda, synsvaga, döva, personer med nedsatt motorik, läs- och skrivsvårigheter, kognitiva problem och många andra grupper. Ännu värre blir det ju om upphandlaren TROR att kraven är uppfyllda, fast de inte är det. Våldigt få kontrollerar – eller har kompetens att kontrollera – leveranserna.

Är det enbart brister i leverans/utförande eller kan det också bero på brister i kravställandet/kravspecifikationen?

– Det är absolut problem på båda sidor om bordet! Vi vänder oss till upphandlarna i första hand, för det finns inte en chans

att kräva att leverantörerna ska kunna och förstå ett område där kravspecifikationerna är så bristfälliga och efterkontrollen noll. Vi ser inte sällan prov på otydliga, irrelevanta och ibland helt felaktiga krav.

Hur upplevde ni responsen på Upphandlingsdagarna för den verksamhet ni visade upp och de tjänster som ni marknadsför?

– Det var första gången vi deltog och vi var nöjda med utfallet. Det är ju ingen jättestor mäs- sa, så antalet besökare i montern var väl inte så imponerande, men å andra sidan är folk verkligen intresserade när de söker upp oss, och de tar sig tid att lyssna och fundera.

Vad kan du mer säga kring temat upphandling/tillgänglighet?

– Att det är svårt! Nyligen blev ju en ny europeisk standard för krav på tillgänglighet i offentlig upphandling klar, EN 301549. Funka har varit med och tagit fram den och det ska bli mycket spännande att se vad som händer på marknaden när den implementeras i svensk lag 2016. ■

Bo Högländer

Susanna Laurin, VD, Funka